

Vergaderjaar 2009–2010

32 164

Beschermingsmiddelen tegen geïmproviseerde explosieven

Nr. 1

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 oktober 2009

Inleiding

Met deze A-brief informeer ik u over de behoeftestellingsfase van het project «Structurele behoefte *Countering Improvised Explosive Devices*» (*C-IED*). Het project is onderdeel van het plan van aanpak *C-IED*. Hierover bent u geïnformeerd met de stand van zaken brief Afghanistan van 28 oktober 2008 (Kamerstuk 27 925, nr. 325) en van 13 maart 2009 (Kamerstuk 27 925, nr. 330). Dit project is erop gericht de krijgsmacht uit te rusten met beschermingsmiddelen tegen de dreiging van geïmproviseerde explosieven. Daarnaast informeer ik u met deze brief over de benodigde verhoging van het budget voor het plan van aanpak *C-IED*.

Plan van aanpak *C-IED*

Zoals gemeld in de beleidsbrief Wereldwijd Dienstbaar (Kamerstuk 31 243, nr. 1H) zijn de operationele ervaringen in vooral Afghanistan en Irak de aanleiding voor het plan van aanpak *C-IED*. Met de investering voor dit plan van aanpak was vooralsnog een bedrag van € 78,6 miljoen gemoeid. Dit maakt deel uit van de defensiebegroting. Vanwege de voortdurende toename van de dreiging van geïmproviseerde explosieven, zowel in omvang als in verschijningsvorm, wordt dit bedrag verhoogd met € 11 miljoen. Ook dit bedrag komt ten laste van de defensiebegroting. Overigens leiden de inspanningen van partnerlanden om zich te wapenen tegen de aanhoudende dreiging, vanwege het relatief beperkte aanbod van leveranciers, tot ongunstige prijsontwikkelingen. Ook vergen aanpassingen van de behoeften op grond van de operationele ervaringen en de voortgaande technologische ontwikkelingen meer geld. De projecten uit het plan van aanpak *C-IED* worden afzonderlijk aan de hand van het reguliere behoeftestellingsproces uitgevoerd. Een van deze projecten is het project «Structurele behoefte *C-IED*».

Structurele behoefte C-IED

De structurele behoefte wordt in twee delen afgedekt. De eenheden in Uruzgan en de eenheden in voorbereiding op de missie in Afghanistan zijn via een versnelde verwervingsprocedure al voorzien van de benodigde middelen. De overige eenheden worden met het project «Structurele behoefte C-IED» bediend. Het budget van dit project komt boven de DMP-grens van € 25 miljoen uit en dit is aanleiding de Kamer met een A-brief te informeren.

CIED-concept

Het Nederlandse C-IED-concept is afgeleid van de Navo-doctrine en berust op operationele ervaringen. Het concept bestaat uit de drie pijlers, namelijk «IED gericht», «netwerk gericht» en «opleiden en trainen». De eerste pijler is van defensieve aard en omvat maatregelen gericht op de detectie, de neutralisering en de beperking van de effecten van IED's. De tweede pijler heeft een offensief karakter en omvat alle maatregelen om zicht te krijgen op de actoren in het IED-netwerk. Zo moeten IED-dreigingen beter kunnen worden voorspeld en moeten de mogelijkheden toenemen om het IED-netwerk te ontwrichten en te ontmantelen. Tot deze tweede pijler behoren ook de maatregelen gericht op informatievergaring over de IED op de plaats van de aanslag of de vindplaats. De derde pijler heeft als doel de verbetering van de opleiding en training van individuele militairen en eenheden, ter voorbereiding op een missie. Hierdoor zullen zij beter in staat zijn te functioneren onder een hoge IED-dreiging.

In de eerste pijler van het C-IED-concept staat vroegtijdige detectie op een zo veilig mogelijke afstand centraal. Deze detectie omvat een aantal onderzoeksmethoden.

Deze methoden lopen uiteen van de basisvaardigheid van iedere militair om een IED-dreiging te onderkennen en volgens een vast stramien te handelen, de doelgerichte opsporing van IED's op basis van inlichtingen of aanwijzingen voor een specifiek onderkende dreiging. De verzamelde informatie kan bovendien worden gebruikt als bewijsmateriaal bij de juridische vervolging van de betrokkenen. Deze onderzoeksmethode wordt uitgevoerd door reguliere genie-eenheden. De opsporing en neutralisering van IED's, ten slotte, is zeer gespecialiseerd werk. Deze onderzoeksmethode is aan de orde onder complexe omstandigheden en bij specifieke dreigingen, zoals chemische, biologische, radiologische en nucleaire. Daarvoor worden gespecialiseerde genie-eenheden en teams van de Explosieven Opruimingsdienst ingezet.

Behoeft

De behoefte omvat het materieel om alle eenheden van de krijgsmacht in staat te stellen de toebedeelde onderzoekstaak uit te voeren. Ook zijn er middelen bestemd voor het opleiden en trainen van individuele militairen en eenheden. Voor militairen die met behulp van de basisvaardigheden een IED-dreiging moeten kunnen onderkennen behelst de behoefte vooral spiegelsets en metaaldetectoren en een C-IED-trainingsbaan. Voor de reguliere genie-eenheden omvat de behoefte middelen zoals aanvullende metaal- en kabeldetectoren en video-endoscopen. Voor de nieuwe gespecialiseerde eenheden gaat het onder meer om detectoren, robots voor de Explosieven Opruimingsdienst en voor deze taak aangepaste voertuigen.

Financiën

Met deze investering is een bedrag tussen € 25 en € 50 miljoen gemoeid (prijspeil 2009, inclusief BTW). Dit bedrag komt ten laste van de defensiebegroting. De bijgaande commercieel vertrouwelijke brief bevat nadere financiële informatie.¹

Projectplanning en organisatie

Voor de uitvoering van de *C-IED*-projecten uit het plan van aanpak is een projectorganisatie ingericht, waarin alle operationele commando's vertegenwoordigd zijn.

De *Joint Task Force C-IED (JTF C-IED)* is verantwoordelijk voor de integratie van de verschillende projecten uit het plan van aanpak. De instroom van het materieel is voorzien voor 2010.

Risico's

Zoals hierboven vermeld, is door middel van een versnelde verwervingsprocedure al voorzien in het urgente deel van de behoefte. De overige middelen worden waar mogelijk «van de plank» gekocht. In het vervolgtraject zal Defensie de verwervingsstrategieën bepalen, gericht op de standaardisatie van de verschillende middelen voor opleiding, training, inzet en instandhouding.

Gerelateerde projecten

De opsporing van *IED's* onder moeilijke omstandigheden en bij specifieke dreigingen, wordt uitgevoerd door gespecialiseerde genie-eenheden en teams van de Explosieven Opruimingsdienst. De personele vulling van deze eenheden en teams is een apart project in het plan van aanpak *C-IED* en betreft enerzijds de herbelegging van bestaande functies en anderzijds de vorming van nieuwe functies.

Internationale samenwerking

Het *C-IED*-concept is een internationaal concept. De hieruit voortvloeiende behoeften zijn bij andere krijgsmachten nagenoeg hetzelfde. Dit vormt een goede basis voor internationale samenwerking.

Inschakeling Nederlandse industrie

De mogelijkheden voor de inschakeling van de Nederlandse industrie zullen in de vervolgfase van het project nader worden onderzocht.

Ten slotte

Ik ben voornemens het project «Structurele behoefte *Countering Improvised Explosive Devices*» als gemandateerd project in uitvoering te geven aan de Defensie Materieel Organisatie.

De staatssecretaris van Defensie,
J. G de Vries

¹ Ter **vertrouwelijke** inzage gelegd, **alleen voor de leden**, bij het Centraal Informatiepunt van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.